

KLAVERI VABAÕPPE ÕPPEKAVA

1. ÜLDOSA

Valga Muusikakooli eesmärgiks vastavalt põhimäärusele on muusikaalase hariduse omandamise võimaluste loomine ja noore toetamine tema kujunemisel hästi toimetulevaks ühiskonnaliikmeks ning kohaliku kultuurielu edendamine.

Kooli **esmaseks ülesandeks** on laste ja noorte muusikaalaste võimete avastamine ja õppekavapõhine arendamine, sealhulgas professionaalse muusikahariduse omandamiseks tarviliku ettevalmistuse võimaldamine.

2. ÕPPEPROTSESS

Muusikakooli õppekeeleks on eesti keel.

Õpe koolis toimub õpperühmades ja individuaalselt.

Õppeaasta algab 1. septembril ja kestab järgmise kalendriaasta 31. augustini. Õppeperiood on vähemalt 175 kalendripäeva. Nominaalne õpiaeg kestab 7 aastat. Õppeaastas on 35 õppenädalat.

Õppevaheajad koolis on üldhariduskooli õppeaasta koolivaheaegadega samal ajal ning need on igaks õppeaastaks määratud haridus- ja teadusministri määrusega. Õppetunni pikkus on 22,5 – 67,5 minutit. Õppetunni arvestuslik pikkus on 45 minutit.

Õppetundide arv ja nende järjekord õppepäevas määratakse tunniplaanis, mille kinnitab kooli direktor.

Muusikaliste eelduste väljaselgitamiseks toimuvad õppeaasta lõpus vastuvõtukatsed.

Vajadusel korraldatakse täiendav vastuvõtt vahetult enne uue õppeaasta algust või uue õppeaasta esimesel nädalal. Erandkorras (ootel avaldused, teistest muusikakoolidest) võetakse õpilasi kooli vastu õppeaasta keskel vabade kohtade olemasolul või koha vabanemisel. Vastuvõtukatsed viib läbi kooli direktori käskkirjaga moodustatud vastuvõtukomisjon. Vastuvõtukatsed protokollitakse.

Vastuvõtukatsetel hinnatakse õpilaskandidaati kuuepallisüsteemis 3 katse eest:

- > ettevalmistatud laulu laulmine,
- > helide järelelaulmine,
- > rütmikatse.

Vastuvõtukatsete ja õppeprotsessi hindamine on sätestatud muusikakooli hindamise korras.

3. VALGA MUUSIKAKOOLI ÕPPEASTMED, -TASEMED JA -SUUNAD

Õppeastmed on:

- **eelõpe**, kestusega 1-2 õppeaastat, jaguneb omakorda:
 - **eelklass I**;
 - **eelklass II**;
- **põhiõpe**, mis jaguneb omakorda
 - **noorem aste** 1-4 õppeaastat;
 - **vanem aste** 5-7 õppeaastat;
- **lisaõpe**, kestusega 1-2 õppeaastat.

Võimalik on valida kolme **õppesuuna** vahel:

- **klassikaline**
- **pärimusmuusika**
- **rütmimuusika**

Õppeprotsessi intensiivsuse alusel eristatakse **õppetaseid põhiõppes**:

- **süvaõpet** ja
- **tavaõpet**

Põhiõppe kõrval on võimalik õppida ka **vabaõppes**.

Eelõppe ülesandeks on laste muusikaliste võimete väljaselgitamine, arendamine ja võimaluse korral nende individuaalõppega kohandamine ning suunamine põhi- või vabaõppesse.

Põhiõppe noorema astme ülesandeks on muusikaalaste algteadmiste ja oskuste omandamine ning arendamine tasemeni, mis võimaldab harrastusmuusikuna muusikakooslustes lihtsama repertuaariga kaasa lüüa.

Õppeastme lõpetamist kinnitab muusikakooli noorema astme lõputunnistus.

Põhiõppe vanema astme ülesandeks on muusikaalaste baasteadmiste ja oskuste süvendamine professionaalsuse suunal.

Põhikooli vanem aste annab õppurile muusikateoreetilised teadmised, pillimänguoskuse ja koosmusitseerimise kogemuse, mis võimaldab õpinguid jätkata muusikakooli lisaastmes või keskastme muusikaõppeasutuses.

Õppeastme lõpetamist kinnitab muusikakooli täieliku kursuse läbimist tõendav tunnistus.

Lisaõpe on õppuritele, kes on:

- 1) edukalt läbinud põhiõppe ja omavad eeldusi tegutsemiseks kohalikes kunstilise isetegevuse kollektiivides;
- 2) orienteeritud professionaalse muusikahariduse omandamisele, kuid vajavad vanuse tõttu järjepidevat õpet kuni üleminekuni kutseharidusele.

Lisaõppe ülesandeks on anda õppurile võimalus saada täiendavaid teadmised ja arendada pillimänguoskust tasemeni, mis võimaldab õpinguid jätkata muusika-alases kutseõppes.

Vabaõpe võimaldab õppurile sobivas tempos ja tasemel arendada pillimängu- ja/või lauluoskust.

4. ÕPPEKAVADE (KOOS ÕPPEAINETE KIRJELDUSTEGA) LOEND

Õpetamine toimub direktori käskkirjaga kinnitatud õppekavade/ainekavade alusel, mis on registreeritud Eesti Hariduse Infosüsteemis.

- akordion = süvaõppe- ja tavaõppekavad (põhiõpe) ning vabaõppekava
- eelkool = põhiõpe
- flööt = põhiõpe
- kitarr = põhi- ja vabaõpe
- klaver = põhi- ja vabaõpe
- klarnet = põhiõpe
- laulmine = vabaõpe
- löökpillid = põhi- ja vabaõpe
- muusikalugu = põhiõpe
- orel = vabaõpe
- puhkpill = vabaõpe
- plokkfööt = põhiõpe
- pärimusmuusika = põhi- ja vabaõpe
- saksofon = põhiõpe
- solfedžo = põhi- ja vabaõpe
- süntesaator = vabaõpe
- vaskpillid = põhiõpe
- viiul = põhi- ja vabaõpe

5. VABAÕPPE KLAVERI ÕPPEAINETE LOETELU

Õppeaine	VÕ	STUUDIO	Täiskasv.õpe
Klaver	1		1
Solfedžo	1	1	1
Koosmusitseerimine*	1		1
Rühmatund		1	
Kokku	3	2	3

* Koosmusitseerimine määratakse lähtuvalt kooli võimalustest.

6. AINEKAVAD

6.1. Õppeaine nimetus: KLAVER

1. Klaveri vabaõppe ainekava on paindlik ja täiesti individuaalne. Ainekava koostavad ja arendavad aineõpetajad vastavalt õpilase võimekusele, püstitatud eesmärkidele ja õpiaja kestusele.
2. Akordioni vabaõppe ainekava rakendatakse ka põhiõppes individuaalse lisaaine ja üldklaveri ning eelõppes individuaalse pilliõppe õpetamisel.

Algajad

Tegevused

Pilliõppe algõpetus:

- noodiõpetus – üksiknootide määramine
- suhteline noodilugemine – põhineb ruumilise vahekorra tunnetamisel
- rütmstruktuurid
- tutvumine helistikkudega: *C*-, *G*-, *D*-duur; *a*-, *e*-moll
- põhifunktsioonid T, S ja D
- lihtsamad saatekujundamise võtted:
 - meloodia saatmine üksikbassiga
 - meloodia saatmine burdooniga

Edasijõudnud

Tegevused

- mitmekülgne repertuaar vastavalt õpilase võimetele
- tutvumine erinevate muusikastiilidega
- noodilugemisoskuse arendamine
- tutvumine kõikide helistikkudega
- liht- ja liitkadents
- saatekujunduslikud võtted:
 - kadentsi harmoonial põhineva saate improviseerimine
 - saate kujundamine tähtnimetuste järgi
- registre kasutamine

Esinemine

Vabaõppe õppur esineb ühel korral õppeaastas

- kas akadeemilisel kontserdil

- klassis teisele õpetajale
- või tema esinemine salvestatakse

6.2. Õppeaine nimetus: SOLFEDŽO

Õpetuse eesmärgiks on arendada õpilastes sisemist kuulmist, lauluoskust, muusikalist kirjaoskust, analüüsivõimet.

Aine õpetamise käigus arendatakse järgmisi oskusi:

I Laulmine

Laulmiseks vajalike algteadmiste omandamine – hingamine, fraseerimine, intonatsiooni puhtus, väljenduslikkus.

II Rütm

Rütmis liikumine. Rütmiharjutused ühele ja kahele käele. Rütmikaanonid. Saaterütm laulule. Rütmipillide kasutamine.

III Noodikirja algteadmised

Noodijoonestik ja abijooned. Viulivõti. Nootide nimed ja asukohad noodijoonestikul. Noodivältused ja pausid. Noodivarte õigekiri. Takt ja taktijoon. Taktidesse jaotamine. Taktimõõdud 2/4, 3/4, 4/4.

IV Kuulmise arendamine

Muusika kuulamine. Analüüs. Laadid (duur ja moll). Toonika kolmkõla. Juhteli. Alteratsioonimärgid # ja b. Suuline ja kirjalik mäludiktaat 2-4 takti.

1.3. Õppeaine nimetus: KOOSMUSITSEERIMINE

Eesmärgid

Ansamblimängu eesmärgiks on aidata kaasa erialalisele arengule, anda kogemus koosmusitseerimisest, oskuse kuulata kaasmängijat.

Ansamblimäng on koosmängu vorm, mida saab harrastada igal tasemel õppur. Koosmängu tunnis arendatakse ka noodilugemist, täpset rütmi, stiilitunnetust.

Ansambelis mängivad õpilased omavahel. 4, 6 või 8 käel.

Lisaks klaveriansamblitele võivad õpilased mängida ka koos teiste instrumentidega.

Repertuaari raskusaste, õppimise kiirus sõltuvad õpilase individuaalsest võimekusest.

Õppeaasta jooksul on soovitatav läbida 4-6 erineva karakteriga teost.

Repertuaar: klassikalise muusika seaded, rahva- ja popmuusika töötlused.